

Pöytäkirja

6.4.2020

VN/4610/2020
VN/4610/2020-MMM-2

Metsäneuvoston kokousmuistio 01/2020

Aika 25.3.2020 klo 10.00-12.00

Paikka Skype

Läsnä Jari Leppä, MMM, pj.
Krista Mikkonen, YM, 1. vpj.
Kimmo Tiilikainen, TEM, 2. vpj.
Marja Kokkonen, MMM, 3. vpj.

Mika Aalto, Kemianteollisuus ry
Tomi Alakoski, Suomen 4H-liitto
Stefan Borgman, METO – Metsäalan Asiantuntijat ry
Ari Eini, Suomen metsäkeskus
Juha Hakkarainen, MTK r.y.
Juha Niemelä, Metsähallitus
Heljä-Sisko Helmisaari, Helsingin yliopisto
Jukka Sippola, Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöiden liitto Loimu ry
Jyri Inha, VM
Petri Salovaara, Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry
Kirsi Joensuu, Suomen Metsäyhdistys ry
Eki Karlsson, Suomen Latu ry
Mervi Karhula, LVM
Marja Hilska-Aaltonen, MMM
Jari Kostama, Energiateollisuus ry
Kai Merivuori, Sahteollisuus ry
Karoliina Niemi, Metsäteollisuus ry
Sami Niinimäki, OKM
Maarit Loiskekoski, YM
Leena Paaskoski, Lusto
Tuula Packalen, Luonnonvarakeskus
Matti Peltola, Koneyrittäjät
Ilari Pirttilä, Metsämiesten Säätiö
Eeva Primmer, Suomen ympäristökeskus
Liisa Rohweder, WWF Suomi
Tiina Sanila-Aikio, Saamelaiskäräjät
Pauli Takala, Teollisuusliitto
Sari Tasa, TEM
Jari Varjo, Suomen riistakeskus

Katja Matveinen, MMM, sihteeri

Asiantuntijat:
Teppo Säkkinen, MMM
Päivi Kari, MMM
Satu Rantala, MMM
Kari T. Korhonen, Luonnonvarakeskus
Heikki Granholm, MMM

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 10.03. Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

2 Metsäneuvoston edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen muistio (liite 1) hyväksyttiin.

3 Ministeri Leppä ajankohtaiskatsaus

Ministeri Leppä totesi koronatilanteen olevan vakava. Osaltamme varmistamme, että muu yhteiskunta voi keskittyä epidemian hoitamiseen häiriöttä. MMM:n hallinnonalalla tähän liittyvät ruoka, vesi ja tulvasuojelu.

Tulossa on mittava tukipaketti. Joustoja EU:sta on sekä saatu että haettu. TEM:n kautta on valmisteltu tilapäisiä valtiontukisääntöjen kevennyksiä. Valmiuksia tehdä lisäpaketteja on olemassa. Kuntapaketti tarvitaan, ja sen valmistelu on tällä hetkellä käynnissä.

Metsäala on taloudellemme valtavan tärkeä. Metsäala ei ole ihmishenkiin liittyvä ala, mutta liittyy huoltovarmuuteen ja talouteen. Ensimmäisiä viestejä on tullut, että epidemia on alkanut näkyä myös puumarkkinoilla ja teollisuuden toiminnassa. Huolestuttavaa, että näin on. Vaikuttamassa on samaan aikaan ollut hiljentynyt maailmantalous, lakot ja talven erittäin huonot puunkorjuukelit. Epidemian jatkuessa tilanne voi vielä heikentyä sekä markkinoiden että sairastumisten myötä. Yrityksissä on tehty varautumistoimenpiteitä. Ministeri Leppä kannusti kaikkia organisaatiota pohtimaan varmuustoimenpiteitä omalta osaltaan.

On tärkeää pitää puuhoito käynnissä mahdollisimman hyvin. Metsä on varmasti yksi parhaita työskentelypaikkoja koronan aikana. Talouden näkökulmasta on tärkeää, että pyörät pyörisivät myös metsäalalla.

Kausityövoiman saatavuus on ongelma, kun rajat ovat kiinni. On perustettu TEM:n vetämä työryhmä, joka pohtii kausityövoimakysymystä. Ehdotuksia on luvassa lähipäivinä. Oppilaitosten osalta on sovittu, että resurssi on käytössä: oppilaat saavat opintopisteitä ja ala saa työvoimaa. Muilta aloilta lomautettuja työntekijöitä on paljon ja lisää tulee. Rekrytointitoimet on hyvä saada liikkeelle ajoissa. Pohdimme myös muita aktivointi- ja kannustetoimia, joilla aktivoitaisiin meidän alan töihin.

Hallinnossa - niin ministeriöissä kuin alan hallinnossa - teemme kaikkemme, että asiat sujuisivat hyvin. Lakeja, kehyksiä ym. valmistellaan.

Korona tekee meille digiloikan. Tilanne paljastaa myös kapeikkoja, joita sektorilla on. Tietoa kapeikoista voidaan hyödyntää siinä, miten digitaalisuutta voidaan edistää.

Koronatilanne testaa myös valmiuslakia ja muuta poikkeusolojen lainsäädäntöä. Niitä voidaan kokemusten perusteella uudistaa tarpeen mukaan.

Substanssiasioista ministeri otti esille vain yhden eli valtioneuvoton asetusmuutoksen koskien tuhkalannoitusta ja taimikon ja nuorenmetsän hoidon toteutusaikaa. Vuosaaren ilmastokokouksessa päätetyn mukaisesti tuhkalannoituksen käyttöä laajennetaan 1.5. lukien niin, että rahoituskelpoisuus määräytyy ainoastaan suon kasvupaikan perusteella. Taimikon ja nuorenmetsänhoidon toteutusaikoihin valmistellaan jatkoaikaa, niin että työt saadaan tehtyä koronan talous- ja työvoimavaikutuksista huolimatta.

Ministeri Leppä kannusti vahvasti alaa siihen, että pidetään pyörät pyörimässä. Pidetään huoli siitä, että korona ei pysäytä alaa, vaan työ alalla jatkuu. Kun kriisi on ohi, on mahdollisuus vahvistaa alaa.

Ministeri kiitti siitä, että metsäneuvoston jäsentahot ovat mukana pitämässä pyöriä pyörimässä. Viesti on synkkä, mutta pidetään silti kannustavaa ilmapiiriä yllä.

Kiitettiin ministeri Leppää katsauksesta. Keskustelussa tuotiin esille seuraavia asioita:

- ”Pidetään pyörät pyörimässä” on erittäin tärkeä viesti.
- Myös metsätaloudessa kausityövoima tulee olemaan haaste. Kevään istutuskausi on alkamassa; viime vuosina töitä on tehty pitkälti vierastyövoimalla.
- Haasteena on myös matkustaminen ja siihen liittyen metsätyöt ja puukauppa. Jäävätkö työt tekemättä, jos pääkaupunkiseudulta ei päästä liikkumaan.
- Kun määriteltiin kriittisten alojen henkilöstö, teollisuuden puuhoito ei ollut mukana tarkastelussa. Metsäteollisuus oli määritelty, mutta puuhoillon kannalta kriittinen on alihankintaketju. Jos joudutaan tilanteeseen, jossa kriittiset alat määritellään uudelleen, tulisi puunkorjuuseen kiinnittää huomiota.

- Metsä on hyvä paikka tehdä työtä ja käydä. Metsänkäyttöilmoituksia on tehty paljon: viime viikolla enemmän kuin edellisellä viikolla. Tämä on toimialan kannalta hyvä uutinen. Toivotaan, että tilanne jatkuu.

Ministeri Leppä totesi, että metsänkäyttöilmoitusten määrän lisääntyminen on hieno uutinen. Kriittisiä aloja ei ole määritelty laissa. Jos valmiuslakia päivitetään ja jos listaa kriittisistä aloista ja töistä tehdään, on tarpeen, että myös metsäpuolella pohditaan kriittiset työtehtävät. Kausityövoima-asiaa selvitetään työryhmässä, jossa mukana on useampi ministeriö. Liikkumisrajoitusten osalta ei vielä voida sanoa tarkemmin, mutta on selvää, että pyörien pitää myös pyöriä. Rajojen ulkopuolelta tulevan työvoiman varaan ei voida laskea, joten työvoimaa on tarpeen rekrytoida kotimaasta, esimerkiksi lomautetuista. Valtio tulee velkautumaan merkittävästi kriisin aikana. Vakaussäädöksiin on saatu joustoja EU:lta jäsenmaille. Sekään ei ole hyvä asia, mutta niin on pakko tehdä. Puskureita ei ole muualla kuin valtiolla.

Merkittiin katsaus ja käyty keskustelu tiedoksi.

4 KMS 2025 -seurantaportti 2019 ja päivitetyn KMS 2025:n hankkeiden toimeenpanon prioriteetit ja prosessit vuonna 2020 (Satu Rantala, MMM)

Satu Rantala esitteli metsästrategian seurantaraportin vuodelle 2019 sekä hankkeiden toimeenpanon prioriteetit vuonna 2020 (liitteet 2 ja 2a).

Kiitettiin esityksestä ja raportin laatijoita raportista. Katsausta pidettiin todella hyvänä. Keskustelussa tuotiin esille seuraavia asioita:

- Lähikuukausien poikkeusaikana on keskeistä pitää hankkeet mahdollisimman hyvässä hapessa ja tarvittaessa priorisoida edelleen. Erityisesti senkin vuoksi, että hankkeet kytkeytyvät monin tavoin eri sektorien toimintoihin, joilla suuria haasteita poikkeusaikana.
- Ehdotettiin, että KMS-toteutusta käytäisiin läpi koronatilanteen näkökulmasta. Ehdotus sai kannatusta.
- Lukessa tehdään katsausta siitä, miten koronatilanne vaikuttaa Luken tutkimusstrategiaan, ja käydään läpi kanavia, joista voidaan allokoida resursseja kriittisiin aiheisiin.
- Raportti osoittaa alan ja toiminnan laajuuden. Toiminnan laajuuden vuoksi on tärkeä tehdä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Esimerkiksi tuhoihin ja sopeutumiseen liittyen olisi hyvä hyödyntää SYKE:n ja Ilmatieteen laitoksen osaamista.
- Euroopan seuraava tutkimuspuiteohjelmavalmistelu on kiihdytysvaiheessa. On tärkeää, että Suomi osallistuu prioriteettien korostamiseen puiteohjelmaan. Tärkeitä teemoja ovat esimerkiksi ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja biopohjaisen sektorin edistäminen.
- Komissiolla on isona tavoitteena ja kokonaisuutena on Green Deal. Oltiin huolissaan siitä, että biotaloutta ei ole mukana Green Dealissa. Ei riitä, että metsästrategia saadaan mukaan, vaan mukaan pitäisi saada myös biotalous, sen tuomat mahdollisuudet Euroopalle taloudessa ja muissa asioissa.
- EU:n tilanne on haasteellinen ja siihen tulee panostaa.
- Indikaattori ”Metsälajien aidot luokkamutokset” ei vaudu vähemmän perehtyneelle lukijalle. Voisiko olla uhanalaisuusluokittelun mukaiset luokkamutokset?
- Sertifiointilla on tärkeä merkitys biodiversiteetille. Yli 90 % metsistä on sertifiointiin piirissä, ja sertifiointia kehitetään koko ajan. Standardipäivitykset ovat käynnissä.
- Metsäala tekee paljon ja paljon tehdään yhdessä. Pidetään rattaat pyörimässä niin paljon kuin mahdollista. Puupohjaiset tuotteet tuovat ratkaisuja koronan aikana ja muutenkin yhteiskuntaan. Pitkäikäisiä tuotteita kehitetään. Osa tuotteista on myös lyhytaikaisia, ja niilläkin on roolinsa, kun pyritään korvaamaan fossiilisia tuotteita.
- Metsäteollisuus tekee paljon yhteistyötä nuorten kanssa. Heitä tutustutetaan metsään ja metsäsektoriin ja koko arvoketjuun. Metsäteollisuuden koulukampanja jatkuu, kun koronatilanne muuttuu.
- Lasten ja nuorten metsäkäynnit ovat tärkeä asia, ja sen suhteen on paljon tehty työtä. Partiolaisilla vuoden 2019 aikana ohjelmapainotuksena oli Ulos koloilta, jossa paljon tapahtui erilaisia metsä- ja lähiluontokäyntejä. Ne eivät näy kuitenkaan tilastoissa.

Ministeri Mikkonen kiitti esityksestä ja keskustelusta sekä toi esille ympäristöministeriön näkökulmasta muutamia huomioita. Valitettavasti metsäluonnon monimuotoisuus edelleen heikkenee. Vaikka tiedämme, että talousmetsissä luonnonhoitotoimet ovat parantaneet monimuotoisuutta, niin samaan aikaan toisaalla on tapahtunut heikentymistä. Heikentyneet ja parantuneet lajit ei ole paras mahdollinen indikaattori, sillä ilmastonmuutoksesta hyötyvien luokitus on ehkä parantunut, mutta se ei ole sitä, mitä halutaan. Luonnonsuojelun rahoitusta on nostettu, mikä mahdollistaa METSO:n tavoitteiden saavuttamisen. Metsälain osalta huolena on, miten metsänomistajat jatkossa käsittelevät sellaisia kohteita, jotka eivät enää ole metsälain 10 §:n mukaisia kohteita. Kohteita huomioidaan sertifiointissa, mutta kaikki metsänomistajat eivät ole siinä mukana. Ilmastonmuutos ja suometsien hoito on tärkeä kysymys: miten varmistetaan sekä biodiversiteetti- että ilmastonäkökulma. Hakkuumäärät vaikuttavat paljon hiilinieluun. Hiilinielua pitäisi kuitenkin pystyä arvioimaan 3-5 vuoden sykliillä, jotta varmistetaan hiilinielujen kasvu sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä. Pitkäaikaisten puutuotteiden ja rakentamisen merkitys korostuu. Puurakentamiselle

julkistetaan kesäkuussa tavoitteet ja keinoja niiden saavuttamiseksi. MAL-alueilla halutaan edistää puurakentamista: korvaukset olisivat 20 % korkeampia, jos tehdään puurakentamista. Julkisessa rakentamisessa puurakentaminen on mukana, mutta kerrostalorakentaminen pitäisi saada vauhtiin.

Satu Rantala kiitti arvokkaista kommentteista. Hän totesi, että koronatilanteen vaikutukset metsästrategian hankkeiden toteutukseen ja kokonaisuuteen pitää analysoida. Pyritään pitämään rattaat pyörimässä tässäkin tilanteessa.

Ministeri Leppä kiitti kommentteista. Hän totesi, että kyse on laajasta kokonaisuudesta. Tutkimuslaitosten välinen yhteistyö ja EU:n tutkimusstrategiaan vaikuttaminen on tärkeää. Tärkeää on myös se, että tutkimukseen satsataan. T&K-varojen tilanne on huolestuttava. Koronatilanne pitää käydä läpi. On erikoista, jos Green Dealista on jäänyt biotalous pois; sen pitäisi olla mukana. Puurakentamisen eteen on tehty ympäristöministeriössä hyvää työtä, mutta vielä on paljon tehtävää. Puurakentamisella on olemattoman pieni osuus julkisessa rakentamisessa.

Hyväksyttiin prioriteetit vuodelle 2020. Vuoden 2019 raportti ja keskustelu merkittiin tiedoksi.

5 Maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteet (Satu Rantala, MMM)

Satu Rantala esitteli maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteitä (liite 3).

Kiitettiin erinomaisesta esityksestä. Kysyttiin, ovatko maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteet maa- ja metsätalousministeriön vastuulla. Vastattiin, että rahoitus on MMM:n momentilla. Yhteistyötä tehdään paljon, ja työtä nivotaan yhteen muiden sektoreiden rahoituksella tehtävien toimenpiteiden kanssa.

Ministeri Mikkonen toi esille, että ilmasto- ja energiapoliittinen ministerityöryhmä käy keskustelua ja kommentoi myös maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteitä. Esityksessä kuvattiin hyvin eri toimia liittyen päästöjen vähentämiseen ja toisaalta hiilivarastojen kerryttämiseen mm. puutuotteiden ja rakentamisen kautta. Maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteet linkittyvät moniin asioihin. Jo tälle vuodelle on varattu budjetissa rahaa toimien käynnistämiseen, jotta monia toimia voidaan kokeilla, vaikka maankäyttösektorin ilmasto-ohjelma valmistuu vasta parin vuoden päästä. Ajatus on, että sitä ennen olisi koossa toimenpiteitä ja tehty selvityksiä ja kokeiluja. Hallituksen puolivälivaihtoinnissa nähdään, mitä toimia kannattaa hyödyntää, mm. miten vaikutetaan maaperäpäästöihin ja miten voidaan varmistaa nielu.

Lisäksi keskustelussa tuotiin esille seuraavia asioita:

- Esityksessä tuotiin esille kattavasti keinoja, joilla ilmastokysymyksiin voidaan vastata maankäyttösektorilla. Kokonaisuus on iso ja tärkeä.
- On hienoa, että metsänjalostus on nostettu esiin. Sillä voidaan vahvistaa hiilinieluja. Jalostetulla taimiaineksella on Luken tutkimuksissa havaittu 20 %:n lisäys kasvuun. Jalostetulla aineistolla voidaan myös varautua tulevaisuuden ilmastoon, eli se liittyy myös sopeutumiseen. Puun laatuominaisuudet ovat tärkeitä, pidetään niistä huolta.
- Metsäteollisuus tukee metsitystä. Hienoa, että se on lähtenyt menemään eteenpäin. Kysyttiin, millä aikataululla metsittämisen kanssa edetään.
- Jatkuvaopeitteisessa kasvatuksessa metsien kasvu laskee ja tuotos laskee jopa 10-20 %. Lisäksi juurikäypäriski kasvaa. Miten jatkuvassa kasvatuksessa otetaan huomioon metsien kasvun lisääminen ja terveyden ylläpito? Jatkuvan kasvatuksen tutkiminen sekä hillinnän että sopeutumisen näkökulmasta on tärkeää.
- Tietyissä paikoissa jatkuva kasvatusta on perusteltua, mutta sen merkittävä lisääminen voi pienentää hiilinieluja ja -varastoja sekä heikentää sopeutumista. Mille tasolle puumäärät pitää pudottaa, jotta luontainen uudistuminen soveltuu? Esimerkiksi pohjoisessa turvemaiden pohjapinta-alan pitää olla 8-10. Puustopääoma on metsässä silloin todella pieni.
- Pidettiin hyvänä, että puutuotteet ovat mukana, mutta niitä voisi käsitellä laajemmin (mm. pakkaaminen). Puupohjaisten tuotteiden rooli fossiilisten korvaajana ja muovijätteen vähentämisessä on tärkeä. Kysyttiin, voisivatko puupohjaiset tuotteet olla mukana laajemmin ja voisiko liittyä kirjata muovitiekartan.
- Kiitettiin hallitusta Vuosaaren seminaarista, joka selkeytti kokonais kuvaa.
- On todella tärkeää, että toimia voidaan käynnistää jo ennen ilmasto-ohjelman valmistumista. On tärkeää, että sopeutuminen on myös mukana sekä toimenpiteissä että ilmasto-ohjelmassa.

Ministeri Mikkonen totesi, että siksi juuri jatkuvaan kasvatukseen liittyvää tutkimusta tehdään, että voidaan selvittää sitä, millaisilla metsillä se olisi järkevää ja jotta eri kasvupaikoille pystytään valitsemaan oikeanlaiset toimet. Jatkuvan kasvatuksen rooli on siinä, että maaperäpäästöjä saadaan vähennettyä. Varsinkin suometsissä se olisi päästöjen vähentämisen näkökulmasta tärkeä. Ministeri Leppä vahvisti, että jatkuvan kasvatuksen tutkiminen on tärkeää toimien kohdentamiseksi.

Marja Kokkonen totesi, että Metsätieteen aikakauskirjassa on tulossa monipuolinen kooste jatkuvan kasvatuksen vaikutuksista. Kooste on erittäin tarpeellinen. Eilen pidetyssä Metsänhoitosuosituksen ohjausryhmässä viitattiin

useissa puheenvuoroissa myös jatkuvapeitteiseen kasvatukseen ja sen huomioimiseen. Hän totesi, että Skypen keskustelukentässä on käyty vilkasta keskustelua jatkuvasta kasvatuksesta.

Skypen keskustelukentässä tuotiin esille seuraavia näkökulmia:

- Tomas Lundmark piti viime syksynä Koli Forumissa esityksen, jossa oli tietoa jatkuvan kasvatuksen vaikutuksesta metsän hiilinieluun; [linkki esitykseen](#)
- Arvostan ministeri Mikkosen kommenttia siitä, että eri-ikäisrakenteinen metsätalous (jatkuva kasvatusta) tarjoaa mahdollisuuksia nimenomaan turvemailla ja että tutkimuksella haetaan vastauksia sen käyttökelpoisuuteen. Jatkuva kasvatusta ei ole kaikkialle sopiva yleismenetelmä.
- Monet metsänomistajat arvostavat myös esimerkiksi virkistyskäyttö- ja maisema-arvoja sekä marjastusta, joiden suhteen jatkuva kasvatusta on parempi. Ilmastohyötyjen suhteen tutkimuksia on erilaisia, mutta erityisesti turvemailla hyödyt tuntuisivat olevan merkittävät. Monimuotoisuuden näkökulmasta myös jatkuvan kasvatusta metsissä on tärkeä huolehtia järeistä säästöpuista ym.
- MTK:n uutisen mukaan lähes kolmasosa metsänomistajista käyttää jatkuvaa kasvatusta omalla maallaan. Se on hyvä asia. Ehdottomasti vaihtoehtoja tarvitaan ja niiden vaikutukset pitää tutkia ja tuntea.
- Jatkuvan kasvatusta vaikutuksia pitää myös seurata. Siinä on haastetta Lukelle ja Metsäkeskukselle.
- Myös jatkuvan kasvatusta biodiversiteetti- ja vesistövaikutukset sekä maaperän hiilivaikutukset ovat tutkimus-, arviointi-, ja seuranta-asteita!
- [Luke vahvistaa jatkuvapeitteisen kasvatusta tutkimusta](#)
- Jatkuva kasvatusta tarkoittaa myös useita korjuita. Tunnetaanko jo vaikutus kasvavien puiden juuristoon?
- Jatkuva kasvatusta lisää puuston juurikäypärisiä. Tämä on tietenkin ongelma, joka pitää ottaa huomioon.
- Helsingin yliopiston Metsätieteiden laitoksella on alkanut tutkimus eri-ikäisrakenteisen metsänkasvatusta vaikutuksista maaperän pitkäaikaisiin hiilivarastoihin ja myös juuristoon.

Heikki Granholm täydensi maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden organisointia koskien, että tarkoitus on nimetä seurantar ryhmä, jotta kokonaisvaltaisempaa maankäyttösektorin toimintaa voidaan jalkauttaa. Perusteilla on myös tietotyöryhmä ja tarkoitus on valmistella tämän vuoden aikana tutkimusohjelma. Metsäneuvosto on tärkeä sidosryhmä ja foorumi metsien osalta.

Satu Rantala kiitti arvokkaista kommentteista. Jalostus on tärkeää, sillä sen avulla voidaan kasvattaa hiilinieluja ja parantaa sopeutumista. Jatkuva kasvatusta ei esityksessä ollut oikealla paikallaan: se ei ole kasvun lisäämistä. On tärkeää, että se toteutetaan hyvin ja oikeilla kasvupaikoilla. Metsitykseen liittyen tarkoitus on saada hallituksen esitys lausunnonle toukokuussa. Eduskuntakäsittely olisi syksyllä. Ensimmäiset taimet saataisiin maahan jo vuoden päästä kesällä.

Ministeri Leppä totesi, että metsäkadon vähentäminen kaikilla mahdollisilla tavoilla on tärkeää. Siihen, miten peltojen tarve ja tarjonta kohtaisivat paremmin, on tulossa selvityshenkilö. Asia liittyy maatalouspolitiikkaan, markkinoihin, EU-politiikkaan, verotukseen jne. Selvityksessä käydään läpi, mitä toimia voidaan tehdä, jotta peltojen raivaustarve pieneneisi. Ministeri Mikkosen huomio siitä, että rahoitus ja hankkeet ovat käynnissä jo ennen ilmasto-ohjelman valmistumista, on tärkeä. Puupohjaisten tuotteiden kehitystyö on tärkeää. Hyvä on myös Heikki Granholmin toteamus tutkimusohjelmasta.

Merkittiin esitys ja keskustelu tiedoksi.

6 Metsien hiilinielujen kehitys ja niihin liittyvät laskelmat (Kari T. Korhonen, Luke)

Kari T. Korhonen esitteli metsien hiilinielujen kehitystä ja niihin liittyviä laskelmia (liite 4).

Kiitettiin hyvästä ja kiinnostavasta esityksestä. Kysyttiin, mihin AMO-laskelmien vertailuvuodet 2016-2018 perustuvat. Vastattiin, että ne perustuvat siihen, mitä tilastoja maakunnittain on saatavilla. Vuoden 2019 maakunnittaisesta tilanteesta ei ole vielä tietoja. Vuotta 2015 vanhemmat tiedot on kerätty metsäkeskusalueittain, eikä tietoja ole saatavilla maakunnittain.

Ministeri Leppä kiitti alustuksesta, skenaarioista ja päätelmistä. Merkittiin esitys ja keskustelu tiedoksi.

7 Muut asiat

Juha Hakkarainen esitteli MTK:n tuoretta biodiversiteettiohjelmaa (liitteet 5 ja 5a).

Ministeri Leppä kiitti ohjelman esittelystä, jolla oli yhteys myös edellisiin asiakohtiin.

Marja Kokkonen muistutti, että metsäneuvoston kesäkuun kokouksessa käsitellään biodiversiteettiasioita. Ministeri Leppä totesi, että monet metsäneuvoston jäsenistä olivat mukana pyöreän pöydän keskustelussa, joka oli hyvä ja laaja-alainen. Samanlainen tulee metsäneuvoston keskustelustakin.

Eki Karlsson toi esille, että suomalaiset ovat koronatilanteen myötä löytäneet metsät, mikä on hyvä asia. Ulkoilemalla saadaan terveyttä ja mielenterveyttä eteenpäin. Ulkoilijoita on riittänyt metsissä ja ulkoilupaikoilla. Useita paikkoja on jopa jouduttu sulkemaan, kun ihmisiä on niin paljon. Suomessa lähtökohta on hyvä. Suomessa väestötiheys on noin 18 asukasta/km², EU:ssa yli sata. Suomalaisten metsäsuhte on vahvistunut epidemian aikana, kun ihmiset ulkoilevat, sillä 75 % ulkoilijoista suuntaa metsään. Vastuulliselle ulkoilijalle tehty ulkoilijan etiketti löytyy [linkistä](#). Ei muuta kuin ulkoilemaan ja vahvistamaan metsäsuhdetta!

Skypen keskustelupalstalla tuotiin esille seuraavia asioita:

- Hyvä ohjelma-avaus MTK:lta.
- Kiitettiin ulkoilijan etiketistä. Mieleen tulee myös ulkoilu kaikkina eri aikoina!
- Ehdotettiin, että myös jatkossa olisi mahdollisuus osallistua kokoukseen verkossa. Se vähentää matkustusta, ja organisaatioiden matka- ja päivärahakuluja. Toki välillä on tärkeä nähdäkin.
- Hyvää [Metsien Suomi](#) -vuotta 2020!
- Kehotettiin metsäneuvoston jäseniä osallistumaan [SKS:ssa avoinna olevaan kirjoituskeruuseen koskien suhdetta metsiin](#).

Ministeri Leppä totesi, että ei niin huonoa, etteikö jotakin hyvääkin. Suomessa on paljon mahdollisuuksia: reittejä, jokamiehenoikeudet, laajat metsätieverkostot jne. Mikä sen parempi paikka olla kuin metsä nyt. Korona pitää hoitaa huolella. Terveys on ykkösasia ja talous tulee heti perässä. Pitää pitää pyörät pyörimässä. Kyllä tästä selvittää. Tilanne vaatii laajaa yhteistyötä ja kaikkien panosta. Muistetaan noudattaa ohjeita, jotta ikävää tilannetta voidaan hallinnoida.

8 Tiedoksi

Kokousmateriaalissa oli jaossa tiedoksi Metsäpolitiikkafoorumin policy brief koskien Suometsien kokonaisanalyysiä (liite 6).

Matti Peltola totesi, että sähköpostitse jaossa oli Oppimassa ohjaamossa -raportti. Kun tilanne normalisoituu ja ammatillista koulutusta lähdetään uusimaan, olisi hyvä tunnistaa alat, joissa työnantajarakenne on sirpaloitunut. Ongelma koskee metsäkoneenkuljettajia.

Tomi Alakoski totesi, että 4H-liitto pyysi informoimaan seurantaraporttiin liittyen, että 4H:lla on paljon nuorisoon liittyvää metsätoimintaa. Lisätietoa löytyy [linkistä](#).

Merkittiin nämä asiat tiedoksi.

9 Seuraavat kokoukset

Tiistaina 2.6.2020 klo 9-11 Säätytalolla (Sali 23). Jos kokousta ei pystytä pitämään Säätytalolla, se pidetään etäkokouksena.

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 12.02. Hän totesi, että kokous onnistui hyvin. Hän kiitti kaikkia fasilititeeteista huolehtineita ja osallistujia. Pysykää terveinä, käykää metsässä ja pidetään pyörät pyörimässä!

Liitteet   Liite 1. Edellisen kokouksen pöytäkirja (11.12.2019)
 Liite 2. KMS 2025 seurantaraportti vuodelle 2019
 Liite 2a. KMS 2025 seuranta, Satu Rantala/MMM
 Liite 3. Maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteet, Satu Rantala/MMM
 Liite 4. Metsien hiilinielujen kehitys ja niihin liittyvät laskelmat, Kari T. Korhonen/Luke
 Liite 5. MTK:n biodiversiteettiohjelma
 Liite 5a. MTK:n biodiversiteettiohjelma, Juha Hakkarainen/MTK
 Liite 6. Metsäpolitiikkafoorumin policy brief aiheesta Suometsien kokonaisanalyysi

Jakelu   Metsäneuvoston jäsenet

Tiedoksi   Metsäneuvoston varajäsenet ja työvaliokunta